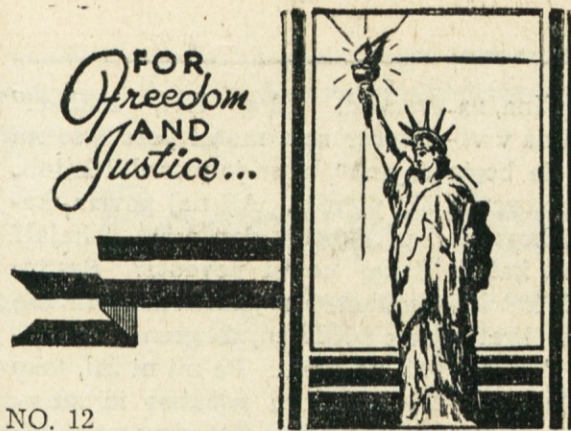

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 12

CLEVELAND OHIO WEDNESDAY MORNING, JANUARY 17, 1962

STEV. LX — VOL. LX

De Gaulle že ve zakaj

V razgovorih z alžirskimi uporniki je Francija popustila v vprašanju Sahare.

PARIZ, Fr. — Nekaj časa je izgledalo, da bo glavna ovira dosega sporazuma med Francijo in alžirskimi uporniki vprašanje pripadnosti Sahare. V Parizu so trdili, da Sahara dejansko ni bila nikdar del Alžirije in da ni tudi danes — zato vodstvo alžirskih upornikov nima do njega nobene pravice. Uporniki so prav tako odločno zahtevali, da jim mora Francija odstopiti tudi Saharo z njenimi petrolejskimi ležišči, če naj pride do sporazuma.

V zadnjih tednih je vprašanje pripadnosti Sahare nekam splahnelo. Zanimivo je bilo, da uporniki niso več čas nikdar poškodovali cevi, po katerih teče saharški petrolej do morja. De Gaulle je popustil v svoji zahtevi po Sahari in v načelu pristal na njeno izročitev neodvisni Alžiriji. Pokazalo se je namreč, da je pridobivanje in prevažanje saharškega petroleja v Francijo sorazmerno drago. Tako krije Francija dejansko še vedno večji del svojih potreb po petroleju s petrolejskih polj Srednjega vzhoda in ne iz Sahare, ker je petrolej s Srednjega vzhoda še vedno veliko cenejši od onega iz Sahare.

Vesti iz francoskih vladnih virov trdijo, da do objave sporazuma med alžirskimi uporniki in Francijo ni več posebne daleč.

Ameriška mornarica pojde stražit tudi v Indijski ocean

WASHINGTON, D. C. — Ameriška brodnjara ne stražijo samo Atlantskega in Tihega oceana, na katere Združene države meje, ampak tudi vodovje okoli Formoze in jugovzhodno Azijo. Tam vrši stražo Sedmo brodnjaro, med tem ko je šesto v Sredozemskem morju kot del moči NATO.

Vodstvo vojne mornarice ZDA ima v načrtu poslati novo skupino brodnjara, sestavljeno iz atomske letalonosilke Enterprise, atomske križarke Long Beach, atomske fregate Bainbridge in nekaterih atomskih podmornic na stražo v Indijski ocean, s čimer bo odstranjena vrzel med ameriškimi pomorskimi silami v Atlantiku, Sredozemlju in v jugovzhodni Aziji.

Tunizija in Francija se pogajata o Bizerti

PARIZ, Fr. — Dopotovala sta sem tunizijski minister za zunanje zadeve in za narodno branbo, da se bosta dogovorila s francosko vlado glede francoske vojaške baze v Bizerti. Radi te baze je prišlo lansko poletje do demonstracij in celo do vojaškega spopada.

Tunizija hoče, da Francozi zapuste Bizerto. Francoska vlada je v načelu tudi za to, le način in postopek je treba ugotoviti tako, da ne bodo trpeli francoski ljudje in interesi. Upajo, da bodo pogajanja uspela.

Naletavanje snega in mrzlo. Najvišja temperatura 19.

Kamelji gonjač Bašir dobil Fordov tovornjak

KARACI, Pak. — Bašir Ahmed, kamelji gonjač, ki je bil lani gost podpredsednika ZDA L. Johnsona, je dobil pretekli ponedeljek tovorni avto z rezervnimi deli in orodjem, ki mu ga je tekom obiska v ZDA poklonila Ford Motor Co.

Tovornjak je izročil Baširu ameriški poslanik W. Rountree ob navzočnosti velike množice domačinov. Bašir se je ob prejemu daru jokal in dejal: "Bog bodi zahvaljen za svojo dobroto do mene. Sem zelo srečen, da imam take dobre prijatelje, ki so mi dali tovornjak!"

Predsednik kongoške vlade pride v ZDA

Prihodnji teden bo prišel v Združene države predsednik kongoške vlade Ciril Adula. Ustavil se bo v New Yorku pri ZN in v Washingtonu pri predsedniku Kennedyju.

WASHINGTON, D. C. — Po uradnih vesteh bo priletel prihodnji teden v New York predsednik vlade Konga Ciril Adula. Tam se bo zglasil pri glavnem tajniku ZN U Thantu, da se po menitu o nadaljnjem sodelovanju ZN in kongoške vlade pri vzdrževanju reda in miru v Kongu. Predsednik kongoške vlade bo šel tudi v Washington, kjer bo predvidoma sprejet pri predsedniku J. F. Kennedyju. Verjetno se bosta poleg o položaju v Kongu razgovarjala tudi o gospodarski pomoči, ki jo naj Združene države dajo Kongu, dokler se ta ne bo mogel gospodarsko postaviti na lastne noge.

Prihod Adule v Združene države naj bi bil dokaz, da se razmere tam urejajo in da je po poročilih Gizenge in Čombeja računati na mirnejši razvoj dežele.

Robert Kennedy pojde na obisk v Moskvo?

WASHINGTON, D. C. — Rusi so začeli tipati pred časom, ali bi bil voljan priti v Moskvo na obisk predsednikov brat Robert. Po posvetu z Belo hišo so dobili Rusi menda odgovor, da iz te moke ne more biti kruha, dokler se razmere med Rusijo in Ameriko ne izboljšajo.

Skupni trg je odstranil glavno oviro k novi povezavi Zahoda

BRUXELLES, Belg. — Po osemnajstih dneh stalnih sej, razgovorov, pogajanj in razjasnjevanj so zastopniki evropskega Skupnega trga našli osnovo in skupen način kako izvesti gospodarsko in finančno politiko na področju izmenjave pojedelskih pridelkov vseh dežel Skupnega trga. V vseh evropskih prestolnicah in v Ameriki smatrajo ta sklep za največji dogodek zadnjega časa v mednarodnem življenju. Skupni trg je namreč doslej uspešno usoglaševal gospodarske in politične odnose med državami samimi, kaj šele v njihovih odnosih napram zunanjemu.

Vsaka država skuša na svoj način ščititi poljedelca, da mu ohrani veselje ostati na

Brazilijska težnja na levo

Obstoja nevarnost, da krene čisto na levo in se zunanje politično poveže s Sovjetsko zvezo.

WASHINGTON, D. C. — V naši prestolici z vedno večjo zaskrbljenostjo spremljajo razvoj dogodkov v Braziliji, največji državi Južne Amerike. V njenih severnih provincih vladata lakota in pomanjkanje. Poljedelci so se združili v organizacije, ki so po izjavah in zahtevah čisto komunistične.

Ameriška pomoč, lani smo jo dali 50 milijonov dolarjev, letos pa doslej že 40 milijonov, je pomagala do neke mere stabilizirati kruždos in cene, ki so lani poskočile za 40 odstotkov. Dali smo tudi posebne pomoči za prehranjevanje in vzdrževanje najbednejšega prebivalstva, ki radi suše v severnih provincih strada. Toda to še ni dovolj.

Sedanja vlada vodi zunanjo politiko v zelo levičarskih vodah. Posredno zagovarja režim Castra na Kubi, upira se vsaki akciji proti tej vladi tudi sedaj, ko se je Castro sam proglasil za komunisto, in za prihodnjo konferenco ameriških držav v Punta del Este pripravlja Brazilijo skupno z Mehiko in Kubo predloge, ki so za Združene države in za mnoge druge ameriške države nesprejemljivi. Zahteva nič manj kot našo odobritev komunističnih režimov na tem kontinentu.

Se bolj kritična je stvar ob dejstvu, da so letos jeseni tam volitve celotnega parlamenta in tretjine senata. Pri teh volitvah se lahko zgodi, da zmaga koalicija skrajnih levičarjev, ki so komunisti, čeprav tega nečijo priznati, in skrajnih nacionalistov. Oboji agitirajo s sovražstvom proti naši državi, govore o neodvisnosti Brazilije, dejansko pa hočejo, da se ta naveže na Sovjetsko zvezo.

V prihodnjih mesecih bo naša vlada hitela, da prepreči še večjo škodo pri jesenskih volitvah.

Visoka gladina

SACRAMENTO, Calif. — Jezero Tulainyo v Kaliforniji je 12,865 čev. nad morsk gladino in ga smatrajo za najvišje jezero v Združenih državah.

U Thant se ludi skoro že zameril Sovjetiji?

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Glavni tajnik ZN Burmanec U Thant, ki je nasledil pok. Hammaršjoeldea, se je izgleda že tudi zameril Sovjetiji in njenim predstavnikom v ZN. Pritožujejo se, da jih premalo upošteva.

U Thant je poslal v Kongo Amerikancu R. Buncha in ne Rusu Arkadjeva, vojaški načrt za nastop čet ZN proti Combeju v Katangi je pokazal predhodno Amerikancu A. Stevensonu, ne pa sovjetskemu zastopniku V. Zorinu.

Tako vse kaže, da si je U Thant zapravil zaupanje Sovjetije in bo ta nastopila proti njemu, ko bo prihodnje leto prišel čas volitev novega rednega glavnega tajnika ZN.

Dečko naj bi podtaknil ogenj v čikaški šoli?

CHICAGO, Ill. — Neki 13 let stari dečko je po pisanju dnevnika Tribune "priznal," da je podtaknil leta 1958 ogenj v Our Lady of the Angels katoliški šoli, v katerem je našlo smrt 97 otrok in tri redovnice-učiteljice.

Njegovo priznanje in ime je bilo izročeno sodišču, ki bo odločilo o tem, ali je verodostojno ali ne.

Le za srednje daljave

WASHINGTON, D. C. — Po odločitvi obrambnega tajništva je bilo sklenjeno opustiti nadaljnji napor za izdelavo železniških voz kot nosilcev in vztrelišč medcelinskih raket. Take rakete in vztrelišča bi bila sicer res dosti varna pred sovražnikovo presenečenjem, zato pa tudi sorazmerno veliko dražja od vztrelišč globoko v zemlji. Rakete na železniških vozovih bi bile tudi manj točne glede zadetja cilja.

Letalske sile so med tem dobile odobrenje za nadaljevanje poskusov zgraditi velike tovorne avtomobile, ki bi bili sposobni nositi rakete za srednje daljave in služili istočasno tudi kot vztrelišča za nje. Te rakete naj bi imele dolet od 1.200 do 2.200 milj in bi bile opremljene z atomskimi glavami. Bile naj bi učinkovite in cenen odgovor za sovjetske medcelinske rakete.

PREDSEDNIK BALAGUER V SANTO DOMINGO MORALITI

Divje demonstracije v glavnem mestu Dominikanske republike, tekom katerih je bilo ubitih osem oseb, so prisilile predsednika J. Balaguerja k odstopu. Oblast je prevzela civilno-vojaška junta.

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Sinoči je po hudih izgredih v glavnem mestu, tekom katerih je vojaštvo streljalo v množico, pri čemer je bilo osem oseb mrtvih in več ranjenih, predsednik republike Joaquin Balaguer, ki je bil izvoljen na to mesto še pod vlado Trujilla, odstopil. Oblast je v deželi prevzela nova civilno-vojaška junta. Vodniki opozicijske Narodne civilne unije so izjavili, da je bil to čisto vojaški prevrat. V novem vladajočem odboru sta dva člana, ki sta bila na visokih položajih tekom vlade Trujilla, med tem ko naj bi bili trije odločni nasprotniki Trujilla v bivšem Balaguerjevem državnem svetu prijati. Poročila so na splošno nejasna in negotova in točne slike o položaju ni mogoče dobiti.

Po nepotrjenih poročilih naj bi bili zaprti člani državnega sveta Rafael Bonelly, ki je določen za naslednika Balaguerja, ko bi ta, kot je obljubil, odstopil, dr. Nicholas Pichardo in E. Read Barreras.

V novi junti so Luis Amiana Tio in Antonio Imbert, člana državnega sveta, Armando Oscar Pacheco in Huberto Bogaert, visoka uradnika v nekdanji Trujillovi diktaturi, in vojaški maj. Wilfredo Medina Natal, podpolk. Rafael Seija in podadmir. E. Valdez Vidaurre.

Zastopnik opozicijske Narodne civilne unije je izjavil, da bodo njeni trije člani, ki so stopili v vlado v preteklem decembru, ko je bil sklenjen dogovor z Balaguerjem, odstopili s svojih položajev.

Nova junta je prevzela oblast nekaj ur potem, ko je prišlo do streljanja v ojaštvu v množico demonstrantov sredi mesta. Po vladnem poročilu so bili pri tem štirje mrtvi, po poročilih opozicije pa najmanj osem. Poveljniki tankovske enote, ki je začela streljati v množico, podpolk. M. A. Gomez, je izjavil, da so bili njegovi vojniki prisiljeni uporabiti orožje, ker jih je množica skušala razorožiti.

Izgleda, da je načelnik oboroženih sil let. gen. Pedro Rodriguez Echavarría ostal na svojem položaju. Po njegovi izjavi so izgrede sprožili "komunisti".

Sosedi ne privoščita Titovi FLRJ Albanije!

RIM, It. — Grčija in Italija sta podvzeli korake, ki naj preprečijo morebitni Titov poskus dobiti v svoje roke Albanijo. Grčija se je vsaj začasno pripravljena odpovedati svojim zahtevam po delu južne Albanije, ki jo pravi Grki "Severnega Epira".

Italija je poslala v Albanijo tajne pooblaščenca s ponudbo gospodarske in tehnične pomoči. Po sporu z Moskvo je bila Albanija doslej vezana na edino podporo rdeče Kitajske, ki pa je sama v hudi gospodarski stiski.

Kennan zagovarja podpiranje FLRJ

WASHINGTON, D. C. — Poslanik ZDA v Beogradu G. Kennan je razložil odboru Predstavniškega doma za zunanje zadeve, zakaj zagovarja dajanje pomoči Jugoslaviji.

Javno je rekel samo to, da bi Amerikanci manj napadali to pomoč, če bi bolj poznali notranji sistem in zunanje-političen položaj Jugoslavije.

Zadnje vesti

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Uperno vojaštvo levičarja Gizenge je pomorilo 31. dec. lani v Kongolu v severni Katangi 18 katoliških duhovnikov in tri redovnice. — Predsednik vlade Adula je izjavil, da je Gizenga zaradi upora proti državi bil odstavljen kot podpredsednik vlade. Gizengo so po nekih vesteh pripeljali v Leopoldville, po drugih je še vedno zaprt v Stanleyville.

MOSKVA, ZSSR. — Današnja "Pravda" je ostro napadla Vjačeslava Molotova kot trdovratnega stalinista, ki vztraja nasprotuje politiki N. Hruščeva. Sodijo, da utegne biti Molotov končno le izključen iz Komunistične partije in da se ne bo vrnil na Dunaj kot zastopnik Sovjetije v Mednarodni atomski komisiji.

PARIZ, Fr. — Vlada preudarja, ali ne bi oklical v Alžiriji obsednega stanja. Včeraj je prišlo tam znova do napadov in nasilij, tekom katerih je bilo mrtvih skupno 30 oseb.

LONDON, Vel. Brit. — Sem je prišel na posvetovanje z britansko vlado predsednik italijanske vlade A. Fanfani.

HELSINKI, Fin. — Dosedanji predsednik republike U. Kekkonen je bil znova izvoljen ob sorazmerno veliki udeležbi pri volitvah. Bil je edini kandidat.

Iz Clevelanda in okolice

Zalostna vest—
Mrs. Ana Zadnik z 1131 Norwood Rd. je prešla iz domovine zalostno sporočilo, da ji je v vasi Adamovo v župniji Velike Lašče na Dol. umrl 80 let stari brat Alojzij Skulj. Zapustil je ženo, tri hčerke, sina in eno sestro doma ter omenjeno v Clevelandu.

Na obisk—
V Phoenix, Ariz., so se v ponedeljek odpeljali a obisk Mr. in Mrs. Louis Krapenc, Mrs. Mary Turk s 1759 Sunset Dr. in Mrs. Fani Pintar z 1188 E. 176 St. Srečno pot!

Popravek—
V ponedeljek je bilo po pomoči zapisano v 1. obletnici smrti pok. Franka Zabukovec, da je umrl 14. januarja namesto 14. februarja 1961. Naj prizadeti oprostite!

Zadušnica—
V petek, 19. jan., ob osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Josepha Cermelj ob 17. obletnici smrti.

Taylorjevo poslopje za državne urade?

Državni direktor za javna dela T. J. Kauer v Columbusu je obljubil, da bo proučil možnost upora b e poslopja Taylorjeve trgovine na 630 Euclid Ave., ki je bila koncem leta lani opuščena, za namestitev državnih uradov, ki so raztreseni po raznih delih Clevelanda. Poslopje je cenjeno na \$4.600.000.

Cenejšje cigarete—

V REVCO drogerijah v mestu so znižali pretekli petek ceno kartona cigaret za 17 centov. To je razpečevalce tobačnih izdelkov in Državni davčni oddelek pripravilo do vložitve tožbe čes, da je tako znižanje protizakonito. Revco trdi, da tudi pri znižani ceni še vedno zasluži preko kritja stroškov, da je torej prodaja po takih cenah v skladu s predpisi. O sporu bo odločilo okrajno sodišče na razpravi 29. januarja.

Nov odbor—

Pevski zbor Lira od cerkve sv. Vida ima za l. 1962 sledeči odbor: predsed. Frank Kuret, podpredsed. John Zagorc, tajnik in blagajnik Frank Merhar, 1021 E. 185 St., IV 1-1334; zapisnikar Anton Strniša, 1273 Norwood Rd.; nadzorniki: Marie Jean Golder, Anton Levstik in D. Germanovic; vratar John Adamic, zastopnik SND Ignac Verbič; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanujoči v Clevelandu. Seje se vrše vsak tretji petek v mesecu ob 7:30 zvečer v SND (staro poslopje) soba št. 4.

Zalostna vest—
Mrs. Frances Petric z 1105 E. 74 St. je dobila sporočilo, da ji je v Purkarcu pri Robu na Dolenskem umrla 96 let stara sestra Nana Strle, roj. Nosan, po domače Kmetova iz Sinovice pri Sodražici.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 12 Wed., January 17, 1962

Delavska bodočnost v l. 1962.

Koliko bo dela, kako bo plačano v letošnjem letu? V preteklem letu so delavske mezde narastle povprečno za osem centov na uro. Štrajkov je bilo malo in niso bili veliki, pa tudi niso trajali predolgo. Preteklo leto spada med tista, kjer so delavci izgubili izredno malo na svojih dohodkih radi štrajkov. Ali bo letos kaj drugače? Zato je lansko leto najbrže pomenilo prelom v tendenci brezposelnosti. Do sedaj je vsaka konjunktura močno vplivala na zmanjšanje brezposelnosti, lani tega ni bilo več. Brezposelnost se je stalno gibala na precejšnji višini, dasiravno smo lani doživeli prehod gospodarstva iz krize v konjunkturo in bi torej morala brezposelnost hitreje in v večjem obsegu ponehavati kot je.

Za letošnje leto nam ne obeta nobene krize, celo predsednik Kennedy je rekel, da je prepričan, da bomo živeli v dobri naraščajoče konjunkturi. Pristavil pa je takoj, da taka tendenca v gospodarstvu ne bo pomenila obsežnejšega zboljšanja v zaposlenosti in da bo morala njegova administracija iskati druga pota, da zaposli milijone brezposelnih, ki jim tudi redna konjunktura ne da več kruha. Brezposelnost bo torej odprta socialna rana tudi v letošnjem letu. Kot zmeraj bodo po njej največ prizadeti delavci brez kvalifikacij in pa starejši delavci.

Kako bo z mezdami in plačami? Ni nobenega znaka, da bi povprečje mezd in plač začelo padati. Verjetno bo nekoliko narastlo kot je lansko leto. To bo precej odvisno od mezdnih pogajanj med unijami in podjetji. Takih pogajanj bo vse polno, najvažnejše med njimi bo pogajanje med jeklarnami in jeklarsko unijo, ki mora biti končano do 30. junija, kajti takrat poteče sedanja mezdna pogodba. Za ta pogajanja kot za vsa ostala bo služil kot vzorec lani doseženi sporazum v avtomobilski industriji. Dal je avtomobilskim delavcem povprečno povišanje mezd za 31 centov na uro in celo vrsto obrobni korist. Vse unije bodo hotele izbiti iz pogajanj najmanj toliko kot avtomobilska unija, ne bo se jim pa ta namera zmeraj posrečila.

Kot lani, bo pri mezdni pogajanjih igralo veliko vlogo vprašanje obrobni korist. Unije bodo hotele skrajšati delovni teden pod normalnih 40 ur in ostati pri istih tedenskih zaslužkih. Boj za to korist bodo vodile v znamenju borbe proti brezposelnosti. Če sodimo po razpoloženju naše javnosti, moramo reči, da unije tu ne bodo dosegle posebnih uspehov, kajti proti skrajšanemu delovnemu tednu je tudi Kennedyeva administracija.

Unije se bodo tudi vlekale za večje brezposelne podporje od strani podjetij. Tu lahko računajo na večji uspeh, kajti mnogih velikih podjetij je to obrobno korist že dalo svojemu delavstvu. Načelo se je uveljavilo, letos ga bo treba samo še razširiti na podjetja, ki ga še ne izvajajo.

Pri tem bodo unije hotele iztisniti tudi daljše odpovedne roke za delavce, ki bodo stalno ali začasno odpušteni. Tudi to ni nobena novost za mezdna pogajanja. Ravno tako bo šel boj za večje pokojnine, ki naj jih dobijo vpokojeni delavci poleg federalnega zavarovanja.

Štrajke bomo imeli celo leto, toda glavno nevarnost bo pomenil jeklarski štrajk, ako bi do njega prišlo. Računajo z možnostjo štrajkov v sledečih industrijskih panogah: vojna industrija, posebno tista, ki dela rakete in podmornice, kemična, steklarska, tekstilna, konfekcijska, lesna, metalna. Do štrajkov bo prišlo po vsaj verjetnosti v nekaterih prometnih panogah, tudi železnice niso izključene. Vse se bo pa vrtilo okoli vprašanja, ali bo prišlo do jeklarskega štrajka, kajti po njegovem morebitnem poteku, uspehu ali neuspehu se bodo ravnala pogajanja v vseh ostalih gospodarskih panogah.

Zato se že sedaj pripravljata obe stranki, unija in jeklarne, na pogajanja. Jeklarne so že izdelale v svojem strokovnem institutu obširno poročilo, zakaj ne morejo pristati na nobene nove ugodnosti za delavce. Poročilo je pregledno in tehnično dobro utemeljeno. Seveda ne bo prepričalo unije, da imajo podjetja prav. Unije bodo gotovo odgovorile s svojim poročilom, ki bo točko za točko pobijalo stališče jeklarske industrije. Da so se priprave za pogajanja začela tako zgodaj, je treba vsaj deloma pripisati želji predsednika Kennedyja, da naj ne pride do nobenega štrajka in da naj bodo jeklarne zmerne v cenah, unija pa zato zmerne v zahtevah po večjih mezdah in plačah. Kaj takega se pa da doseči le v več mesečnih pogajanjih, torej zgodaj pred 30. junijem.

Da administracija ne pričakuje v letošnjem letu velikih mezdni boj, se vidi po tem, da ni napovedala nobene akcije za spremembo delavske zakonodaje, dasiravno so nekateri zakoni na tem polju na primer Taft-Hartleyev precej pomanjkljivi, kot je pokazala dosedanja skušnja. Tega ne osporavajo ne unije ne podjetja. Upajo, da bo sedanji delavski tajnik Goldberg dosti močan, da bo s sodelovanjem predsednika Kennedyja lahko preprečil vsako več-

jo škodo od dolgotrajnih štrajkov, kot se mu je lani posrečilo v večini slučajev, ki jih je moral obravnavati.

Tudi letos bo igrala pri pogajanjih vedno večjo vlogo želja delavskih unij za čim večjimi obrobni koristmi. Ne veliko večje plače in mezde, ampak daljši plačani dopusti, boljše zasebno bolniško zavarovanje, večji dodatek k federalnemu starostnemu zavarovanju, daljši odpovedni roki, stalnejša zaposlitev, boljši delovni pogoji več "bonusov", to je, se zdi, želja večine današnjega delavstva in unije morajo vse to vpoštevati pri pogajanjih s podjetji. Vpoštevati bodo morale tudi moralni pritisk, ki ga vrši na vsakega delavca visoko število brezposelnih. Četudi ima zagotovljen kos kruha, ga vendarle ne bi rad izgubil. To je okoliščina, ki jo bodo morale unije zmeraj bolj vpoštevati pri mezdni pogajanjih, ako nočejo spraviti v nevarnost svojega lastnega obstoja. Na drugi strani so se tudi podjetja privadila na misel, da morajo pri vsakih mezdni pogajanjih nekaj popustiti v korist delavcem in da je boj na nož tudi zanje nevarna igra. Od vsega tega bodo imeli svojo korist tudi neorganizirani delavci, dasiravno tega nočejo priznati.

Upravičeno je torej naše upanje, da bo letošnje leto poteklo brez velikih potresov v delavskem gibanju. Če bo pri tem še zmanjšana brezposelnost, bomo lahko kar srečni za tako leto.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Staro leto je šlo v zaton že pred nekaj dnevi — a računi starih preprirov med narodbi in državami so pa še vedno med nami, nereseni in kriče po rešitvi!

Kakšni računi so to?

Veliko jih je in različni so.

Mnogo izmed teh preprirov izvira iz sto in sto let starih virov, le da se pojavljajo več ali manj v dobah vsake generacije in pa zdaj v tej in zdaj v oni obliki raznih ideologij in se pojavljajo kakor izbruhi iz raznih vulkaničnih žrel.

Vzhod in Zpad — zdaj dviga glavo Jug in odriava od sebe Sever in zgleda, da svet bo še dolgo razdeljen navzgor in počez, kar se tiče raznih gospodarskih in političnih prepričan.

Življenje je borba, pravijo. Življenje se bori proti življenju in življenje ugonablja življenje. Narava to spričuje pravijo. To seveda v živalskem in rastlinskem svetu. Na poljih se borita dober sad in plevel. Večših zmaga dober sad, a treba ga je čuvati, obdelavati in gojiti, drugače zmaga plevel, ker zadnji je po naravi lužji in brezobziren. To uči, da vse kar je dobrega je treba čuvati, drugače omaga pred slabim.

Tudi človek sam se podoba takega polja. V njem je pristo: za slabo in dobro. Slabo v njem zmaga, če se ne prizadeva in si sam ne pomaga zatirati slabo v sebi.

Vse to so sicer že stari nauki po mnogih podajanih, razlagani in tolmačeni — in na drugi strani sprejeti tako, kakor tu in tam pojmovani, podajani in razlagani. To vse naj bi nam nudilo nek pojem, zakaj je v človeški družbi vsa leta do zdaj tako — nekaj dobrega, a vedno več slabega kot dobrega. To sta dve "fronti," ki se borita v vsakem človeku v neki meri in neki stopnji. V nekaterih ljudeh zmaga slabo — v nekaterih dobro. Tako poteka ta borba in za seboj pušča svoje posledice.

V vsakem človeku je nekaj takega.

Pri izbiranju potov in smeri v svojem življenju je potrebno vsakemu človeku, da je odločen, razsoden in da skuša najti pravi odgovor na vse to! Uporabiti mora pravo razsodnost, če jo ima. To mu mora dati le zdrav razum in zdrava vest. Človekova vest je občevalna vez med njim in njegovim Stvarnikom. Mnogi skušajo to vez v sebi zatreti do gotove mete. To pa ni nič drugega, kakor laž samemu sebi. In veliko jih tej laži podležje. V takem stanju zatir v sebi čut do vsega dobrega, do vsega, do česar ima človek neke dolžnosti in obveznosti, vidne ali nevidne, ki so pisane v božjih postavah in zapovedih. Kdor v takih ozirih skuša zatreti in prekiniti občevalno zvezo, ki jo tvori njegova vest med

njim in Stvarnikom — tak le sam sebi podira rešilni most med njim in Stvarnikom in veliko je tistih, ki to napravijo. Ni pa to prava pot in vodi le naprej v večje in večje človeške krize.

Vse to, kar je zgoraj omenjenega se tiče vseh ljudi, mene, tebe in vseh drugih. Temu se ne more izogniti nihče. Si, kar si. Sam si kuješ svojo usodo. Sem si odgovoren za vse, kar narediš dobrega in kar slabega.

Velika napaka v vsem tem je ta, da tako malo mislimo o vsem tem!

Prav to, da tako malo mislimo o vsem tem: ali smo v pravem, ali ne, kadar se podajamo v borbo o tem ali onem problemu, je tisti naš veliki grch, ki se tolikokrat maščuje nad nami. Kadar kritiziram nekaj, pa ne vem, je li moja kritika pravična ali ne pa kljub temu copiram usta, kakor kaka papiga in kritiziram, ne da bi pri tem pomislil, ali delam s tem prav ali ne, ali delam krivico z mojo kritiko, ali ne — pa kljub temu kritiziram in zbadam naprej — tako ravnanje izhaja in raste kot plevel na njivi in povzroča v človeških krogih ogromno škodo.

Ne zanimam, da ljudje nismo potrebni kritike. Potrebni smo jo in še kako! Ampak ne take kritike ki je polna grešnih zabodov in svojih naukih in razlaganj istih.

Ko bi ljudje svoje kritike vsakokrat, ko iste namerijo in naslavljajo na druge, pošteno in pravično pretehtali in ocenili, bi bile kritike zmerne in koristne. Toda malo jih je, ki tako ravnaajo. Kritiki le preradi svoje kritike poostrijo in puščice napojijo z vsemi raznimi strupi, kakor nekatera primitivna plemena, ko se pripravijo na borbo. Take kritike niso kritike, vsaj pošteno in pravične ne — njih namen je le maščevanje in gre do za tem, da bi one, nad katere se spravijo, uničili, jim vzeli ugled. Take kritike plodijo in razmnožujejo krivico in sovraštvo in kjer ta dva vodita, tam ni miru, pač pa nemir in neprestani prepir. In ker je na svetu človek mnogo tega, imamo svet kakoršen je in v takem svetu smo, v svetu neprestanega nemira, ki je bolj podoben vznemirjenemu srčnovemu gnezdu, kakoršni smo ljudje, ki ga tvorimo. Taka je tudi naša civilizacija, naša poštenost in naše življenje. Taka je bila naša preteklost, taka je naša sedanjost in taka bo naša bodočnost.

Da bo naša bodočnost boljša — moramo ljudje postati boljši — kakor ljudje ne bomo boljši — ne bo boljše bodočnosti! To drži, kakor drži računsko ugotovljeno pravilo: da 2x2 je 4 in da drugače biti ne more, če nečemo sami sebe farbat!

— Tudi Indijanci so dolžni plačevati državne in zvezne davke v Združenih državah.

Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ vabi na zabavo

Cleveland, O. — Društvo Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ pripravlja za soboto, 20. januarja 1962, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. veliko zabavo s plesom, na katero so vabljeni vsi člani društva, pa tudi SDZ na splošno, prav posebno še glavni odbor. Vabimo tudi vse druge rojake in rojakinje, ki se žele v predpustnem času malo pozabavati in razvedriti ob dobri glasbi.

Igral bo orkester Eddyja Habata, ki je na splošno priznan in priljubljen. Staro in mlado se bo vrtelo, da se bo kar dvorana tresla.

Na naši zabavi je vedno veselo. Kuharice pridno pripravljajo, da ne bo nihče trpel lakote, natakarji bodo pa pridno skrbeli, da ne bo nihče po nepotrebnem trpel žeje. Seveda bomo tudi peli. Na veselico bosta prišla namreč tudi splošno znana rojaka John Kovacic in njegov brat Eddy Kovacic, ki sta oba dobra in navdušena pevca.

Vsi člani SDZ, pa tudi ostali rojaki in rojakinje prisrčno vabljeni! Le pridite, ne bo vam žal!

Andi Campa.

Vsem hvala!

Maple Heights, O. — Hvaležnost je lepa čednost, so nas nekdar učili v šoli. Bil je zlat nauk, po katerem naj bi se vsi ravnali! Jaz se zahvaljujem vsem, ki so mi častitali k 85-letnici rojstva. Čestitke sem dobil obilo od znancev in prijateljev. Vsem — iskreni Bog plačaj! —

Prisrčna hvala tudi tistim, ki so me počastili v nedeljo, 7. januarja, na domu. Vse vas bom ohranil v lepem spominu. Iskreno se zahvaljujem tudi sinu in hčeram ter njihovim družinam za vse, kar so storili za me. Naj jim Bog povrne vse to z dolgim srečnim življenjem, kot je obljubljeno v 4. božji zapovedi.

Naj ljubi Bog usliši vse vaše želje in voščila, če je njegova volja!

Joseph Verček.

P. Odilo, O.F.M.:

Dobre tri tedne na vodi

(Nadaljevanje)

Posebno katoliške družine na ladi: so bile silno tesno povezane z nami duhovniki. Kako zaupljivo so se približali! Par jih je povedalo: Že dolgo nismo bili pri spovedi. Pa sem se pošalil: "Kar pustite, da Vaše grehe vržem in potopim v sredino morja! Nikdar več se ne bomo videli. Zdaj je najlepša prilika, da spoved opravite. Zato Vas je Bog poslal na morje — kdor moliti ne zna, naj se na morje poda!" In so res prišli.

Zanimiv slučaj je bil neki stari vdovec: blizu osemdesetih let je že. Pa zelo živahen in še gibčen. Ni katoličan, pač pa je bila njegova pokojna žena dobra katoličanka, kot mi je pripovedoval. Na ladi je vedno iskal duhovniške družbe. Rekel je: Sumo s katoliškim duhovnikom se sploča govoriti. Sem že poskusil napeljati verski pogovor s kakim ministrom, ali duhovnikom druge vere, pa je bilo vse tako silno plitvo. Nekega dne sva sedela na krovu, pa pravi možak: "Ali vas smem nekaj vprašati? Ali bomo jaz lahko na onem svetu v nebesih tam, kot je moja žena: ona je katoličanka, jaz pa k nobeni veri in cerkvi ne pripadam. Ako bi vedel, da bi lahko danes onstran grobov videl svojo ženo, takoj zdaj bi rad umrjem!" zatrdi možak. Jaz sem pa uporabil priložnost in sem rekel: "Če Vas samo to bega, da ne boste mogli videti svoje žene, ker niste katoličan, kaj vas pa zadržuje, da bi ne postali katoličan? Če sta bila z

ženo tako složna, tako edina, zakaj vendar nista bila edina v veri? Kar obljubite mi, da boste takoj po končanem potovanju poiskali katoliškega duhovnika ter se boste dali poučiti v katoliški veri, da boste umrli kot katoličan!" Mož je rekel kratko pa odločno: "Obljubim!"

Preden je moja ladja odplula nazaj proti San Francisco, sem stopil na krov, da se poslovim od svojih znancev potnikov in urlužbencev. Tam je čakal na mene tudi ta stari vdovec. Poklical me je na stran in mi je rekel: "Father hodil sem po mestu Sydney in sem iskal trgovino nabožnih predmetov pa je nisem dobil; rad bi si bil kupil novi rožni venec, starega sem nekam založil. Ali mi lahko pomagate?"

"Kaj vi molite sv. rožni venec?" ga vprašam. "Že 60 let! Odkar sem se poročil, sva vedno z ženo molila rožni venec in ko je ona umrla, ga molim sam."

Sežem v žep in mu dam svoj rožni venec. "Tukaj imate rožni venec. Dobil sem ga v Lurdu, blagoslovil pa ga je pokojni papež Pij XII. Vzemite! Zdaj sem prepričan, da boste umrli kot katoličan. Marija bo že to uredila! "Mož je bil ves vesel, da je dobil tako dragoceno. Tudi ta mož mi je za Božič pisal: "Na vaš rožni venec molim vsak dan, Marija pa besedo drži: jemljem že pouk o katoliški veri, saj mi je bilo že skoraj vse znano. Meseca januarja bom sprejet v katoliško Cerkev. Najbrž bi se to ne zgodilo, če bi ne bil Vas spoznal na ladij!!!!" Tako dobi človek novih znancev.

ROJSTNI DAN: Še nikdar v življenju ga nisem obhajal. Tudi 50 letnice ne. Takrat sem bil na Koroškem in sem vse prikril. Mi res ni za slovesnosti. Ne prenesem. Na ladiji pa je bilo 30. septembra. Po potnem listu so imeli vse moje podatke. Na mizi pri večerji je bil dragocen šopek in steklenica najboljšega vina, zraven pa pismo ladijskega kapetana: "Happy birthday! Father!" Dekleta, strežnice so prinesle torto s svečo in so zapele: "Happy birthday to you!" Helena Dragovanova iz Minnesote pa je še rekla po slo-

vensko: "Bog živi, Father!" Zvečer sem moral potem še na čajanko, ki so jo priredili katoliški potniki. Ali naj povem, kateri rojstni dan sem obhajal? Zakaj ne bi povedal? Šestinsdesetletni rojstni dan. Dovolj sem predrzen, da grem v teh letih po svetu. Pa mi ni žal, tako se dobro tu počutim in zdrav sem ko riba. Zavedam pa se, da sem postal lažnik in na vse zgođaj vsak dan pred oltarjem lažem, ko molim: "Stopil bom pred božji oltar, pred Boga, ki razveseljuje mojo MLADOST. Lažem proti mojemu krstnemu listu, ne lažem pa proti svojemu srcu, ker se počutim res "mladega." Na korajžjo vas kličem!

PISAL SEM IN ZOPET PISAL: Precejšnji del moje vožnje mi je vzelo pisanje. Vožnja je bila zanimiva: za mbene in za moje znanee nova. Iz vseh pristanišč sem pošiljal karte, pozdrave. Veliko v Ameriko, Kanado, Argentino in v Evropo. Povsod so raztreseni znanci in prijatelji. Tako sem vsaj približno vsem naznanil spremembo naslova in pa vsak se je razveselil karte iz popolnoma tujega kraja in dežele. Na večjih otokih, kot so Havaji, Tahiti, Nova Zelandija smo obstali vsaj 2 dni. Da ni bilo treba pozdravov in kart pisati v pristaniščih, je bila na ladiji trgovina in smo lahko tam dobili karte za prihodnje pristanišče in otoke in sem počasi lahko pisal ter sem v pristanišču prilepil samo znamke ter oddal na pošto.

Opisoval sem potovanje, kar mi ni vzelo malo časa, ker je treba podatke poiskati seveda v knjigah. Tudi take knjige so imeli na razpolago na ladi: ali v trgovini ali pa v knjižnici.

S seboj sem imel tudi vse podatke o zgodovini božje poti v Crngrobu, da sem lahko članke za list Ave Maria sestavil in na tipkal na ladi.

BRAL SEM, VELIKO BRAL: Najprej zemljepisne knjige in informacije o vseh otokih, koder smo se vozili in pristajali. Če človek ve, kje je, potem je potovanje šele zanimivo in pa tudi poročaj lahko stvarne informacije o krajih in prebivalcih.

(Dalje prihodnjič)

VESTI IZ SLOVENIJE

Kaj mislijo o izseljencih

Ljubljansko "Delo" je pred časom poročalo, da vlada med izseljenci "veliko zanimanje za ureditev odnosa z domovino," od kar je podpredsednik vlade Ranković podal o tem lani v juliju izjavo beograjski Politiki.

"Brez pretiravanja lahko rečemo, da je prišla ta izjava do večine naših izseljencev in emigrantov in je vzbudila veliko zanimanje. V naša diplomatska in konzularna predstavništva v tujini prihaja dnevno na stotine izseljencev, bivših internirancev in vojni ujetnikov, prihajajo ljudje, ki so bili na prisilnem delu za okupatorja, mobilizirani v razne kvizlinške vojaške formacije med vojno, pa tudi tisti, ki so odšli bodisi za delom bodisi iz avanturizma ilegalno v tujino ali zapustili svojo domovino legalno, pa so ostali v tujini, ne da bi podaljšali potni list. Prihajajo tudi ljudje, ki so med tem sprejeli tuje državljanstvo, ter takšni, ki so bili do včeraj sovražniki svoje domovine, danes pa so spoznali svojo zablodo. Vsem tem je omogočeno, da uredijo status do domovine. "To pa," kakor je izjavil Ranković, "ne more veljati za tiste, ki so bili veliki vojni zločinci ali organizatorji in aktivni udeleženci sovrzne dejavnosti iz tujine proti novi Jugoslaviji."

Poročilo trdi, da so jugoslovanske oblasti izdale članom družin izseljencev nad 20,000

potnih listov za stalno bivanje v tujini, oziroma za izselitev zaradi združitve družin, ter okoli 80,000 dovoljenj za obisk svojcev v tujini.

Pisec poročila se jezi "nad 'ustaši' in 'četniki' ter nad srbskim pravoslavnim škofom Dionizijem v Združenih državah, ki da izseljence hujskajo proti novi Jugoslaviji in jih svari pred zvezami z njenimi predstavniki v svobodnem svetu! Ta nejevolja je dokaz, da gledajo sedanji oblastniki v Jugoslaviji v tem delu "ustašev in četnikov" škodo za svoje cilje.

Ranković je trdil, da gre Jugoslaviji pri delu za ureditev odnosov med izseljenci in domovino le za korist in blagor izseljencev, bistrejši od teh v svobodnem svetu pa so prepričani, da iščejo pri tem Ranković in tovariši korist le za sebe in "novo Jugoslavijo." Ne smemo pozabiti, da jim je politična emigracija trn v peti. Le čemu se je sicer lotil tega vprašanja v govoru v Užicah lani sam maršal Tito?

V Beogradu zanikajo

Neki grški list v Solunu je prinesel nekakš razgovor z nekim jugoslovanskim diplomatom, v katerem je ta trdil, da je Jugoslavija pripravljena podpreti grške zahteve po delu južne Albanije, če Grčija prizna obstoj jugoslovanske narodne manjšine v Egejski Macedoniji. Zastopnik Titovega zunanega ministrstva je izjavil, da na vsem tem pisanju ni prav nič resnice.

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

"Agnes, nenačim ti dojenca!"

Sedel je ob ženi in se je naglala k njemu. Zasklelo ga je do duše in je videl:

"Saj ni Agnes! Jut je iz Kokre."

Zena je šepetnila skrivnostno:

"Napojila bi ga, pa ne mara."

"Ali spi?" je vprašal bogovec.

"Zaznamenovan je," je zaihtela tiho žena.

"Kako more to biti?" je trpel bogovec v čudni slutnji velikega strahu.

Strastno je planila ženska in vzklila:

"Saj si sam hotel, da naj bo Gregor in Zadnji."

Vrgla je otroka predse in si pokrila obraz z rokami in se lomila v bolečini in joku. Bogovec je videl pred seboj nekako ostudno kepo v plenah in je vedel:

"Gertrudin incubus." (Peklenški plod).

Trenutno pa ni bilo več strahotnega bitja in le še žena je stala pred njim v svitu in se gnala v prešernem smehu in pijano razuzdanem plesu. Pella je z glasom obnožnje v hlevih:

"Im roten Klee, im grunen Gras

unser beider Bette was..."

Bogovec je razširil poln bridke žalosti in trpke sle svoje roke po njej:

"Juta, ne poj, Jut!"

Zena je vstala in bila zopet vsa krotka in je vprašala:

"Kaj hočeš? Da naj te ljubim?"

Prešerno se je zasmejala. A je spet jokala. In potem je vikal ježno, nestrpno:

"Saj ne ljubiš. Noben moški ne ljubi. Samo dekelstva ste žejni."

Ja začela je divje trgati vase v obleko kakor v grm evetja in je trosila okoli sebe:

"Nate, prasci, berite dekelstvo! Zrite ga! Im grunen Gras, im roten Klee..."

Njena pesem je zamrla v novem smehu.

Zena je utonila nekje v svetvah. Bogovec je zazeblu. Bila je ljubosumnost, zavist:

"Obnožnja konjarjev... svinja!..."

Erazem in Agata sta stregla bogovcu.

"Mračji se. Vrn se domov," je tedaj dejal mladeček deklici, Agata je zaprosila:

"Ali ti nisem prav nič v pomoč?"

"Moški najbolje vedo, kako je streči moškimi," je menil mladenič trpko.

"Zboli," je odvrnila deklica, "bož videl, kako ti bom stregla jaz."

"Daj mir," se je vznejevaljil Erazem. Čez trenutek je ponovil trpko:

"Snežiti je začelo. Pot boš zgrešila. Doma te pogrešajo in skrbe."

"Doma menijo, da sem pri teti," je odvrnila deklica. Trpko je molčal mladenič. Tedaj je deklica tiho zaihtela.

"Snedčeva," se je zavedel bogovec in strmlet iz vzglavij. Tam je bila miza. Erazmov meč je ležal počez ob sveči. Erazem je sedel za knjigo. Onstran mize je stala deklica in iskala nemirno z očmi in prosila z nemimi, drhtečimi ustnicami.

"Norski mladeček," je občutil bogovec in zahropel glasno. Deklica se je ozrla po njem in vzklila, ko je videla njegove odprte oči.

"Erazem, glej! Gospod živi."

Gibko je bila ob bolniku,

podprla ga z levico okrog ramen in iskala s pijačo v desnici za njegovimi ustnami. Pil je željno.

Nato je počival in govoril z očmi:

"Snedčeva si. Očeta in mater boš zapustila, da pojdeš za ljubljanim. Ali veš, kam? Veš. Moraš tako. Nisi grda.

Dobra si. Tvoja žrtve je večja kot tvoja sreča. Dobra si. Tvoja roka je topla in voljna. Strezi še, strezi!"

"Agata?" je šepetnil vpraševaje.

"Sem, gospod," je odvrnila. "Rada strežem. Ali smem?"

Bogovec je prikal in iskal z očmi za Erazmom, ki je stal za deklico.

"Zakaj te podi od sebe? Ali te ne mara?" je vprašal slabotno.

"Gospod —," se je oglašil Erazem, da bi se opravičil. Bogovec je zmajal z glavo:

"Pisano je... Očeta in mater..."

Erazem je povesil oči.

"Ali ti je prigrustna?" je zrastle bogovcu glas, Erazem se je kakor prebudil:

"Kaj pa misliš, gospod?"

"Daj ji roko," se je skušal nasmešniti bogovec. A njegovo upadlo lice se je strahotno razvleklo. Nova slabost mu je zmigljala oči. Agata mu je stregla z novim krepčilom. Ko si je spet opomogel, je odstopila in čakala. Neizgovorjene besede so lebdele bogovcu na ustnahu.

Oči so plaho iskale: "Nichts Lieberes... A kaj je rekla žena v sanjah? Da moški ne ljubimo? Saj ni lagala! Ne ljubimo! Do konca ne ljubimo, do zadnjega ne... O Martin, bogovec norški iz mesa! Zakaj si oznanil tretjega in tretjo ob dveh! Ljubeje!"

Polagoma se je jasnilo v bogovcu. Oči so mu šle za mladima, ki sta pričakujoče stala ob njem. Bilo mu je v čudno slo, gledati ju, kako sta mladica, trpka v njiju neprebujeni slasti, in moral je verjeti:

"Ta dva sta... Kakor je pisano, bosta. Ena duša, eno telo do zadnjega..."

Dvignil je desnico kakor za povelje in rekel trpko, preseškano:

"Eno... do zadnjega..."

Deklica mu je pokrila roko s poljubi. Verjela je, da je blagoslovljiv. V njenem hvaležnem milovanju se je onesvestil v spanec brez sanj...

Takrat je planila deklica in ovila roke Erazmu ob vrat in gorela:

"Tvoja žena sem. Pa me še podi, če me smeš. Podi me! Glej, takoj pojdem. Po poročno krilo in po prstan. Potem se vrnem in ostanem pri tebi."

"Ostaneš?" se je razvnel mladenič v njenih poljubih in solzah. V njenem ognju je splahnila bridkost njegovih duhov. Vzbudila se je mladost njegovega moštva, trduma, trpko. Ni se še poznal.

Ljubi, ljubi!" je hotela ona. On pa se je rahlo otresel njene sladke usiljivosti in sedel h knjigi. Sedla mu je nasproti. Njegov meč je ležal na mizi med njima. Tako sta bedela nemo, dolgo v noč.

Proti polnoči ju je zdramil učitelj Dachs.

Učitelj je stopil k spečemu bogovcu in mu posvetil v obraz. Agata je stala za učiteljem in je vzdihnila:

"Kako je lep!"

"Lep?" se je ozrl učitelj strmeče po njej in jo komaj prepoznal. Ker pa je bil star in izkušen, jo je pregledal, pokimal z medlim nasmehom in dejal:

EDINA SAMO MOŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barberton, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.
Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: GEORGE P. HERRICK, 860 E. 256 St., Euclid 32, O.
I. podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland 3, O.
II. podpredsednik: JOVAN LESKOVEC, 1111 No. Ward Ave., Girard, O.
Gl. tajnik: JOHN F. JADRICH, 17815 Neff Rd., Cleveland 19, O.
Gl. zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 18900 Kildeer Ave., Cleveland 19, O.
Gl. blagajnik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN DOGANIERO, 34212 Lake Shore Blvd, Willoughby, O.

Tretji nadzornik: JOHN SEVER, 18023 Hillgrove Rd., Cleveland 19, O.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave. Euclid 32, O.
LOUIS ERSTE, 3815 Schiller Ave., Cleveland 9, O.
ANDY KOČJAN, 211 Gardenland Ave., Niles, O.

CLANSKI ODBOR:

MARTIN VALETICH, 15331 Glencoe Rd., Cleveland 10, O.
JOHN JUVANCIG, Jr., 214 Gardenland Ave., Niles, O.
FRANK DREMEL, 646 E. 162 St., Cleveland 10, O.

DIREKTOR ATLETIKE:

LOUIS SAMS, 21701 Fuller Ave., Euclid 23, O.

Uradno glasilo: "AMERIŠKA DOMOVINA," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, JOHN F. JADRICH, 17815 Neff Rd., Cleveland 19, O. — IV 1-3345

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Tem potom obveščam VSE člane glavnega odbora, da se bo vršila LETNA seja v nedeljo, 11. februarja 1962, ob 10. uri dopoldne v Slovenskem domu na 15810 Holmes Ave. v Clevelandu, O. Vsi odborniki so prošeni, da se seje gotovo udeležijo.

Na tej seji moramo rešiti mnogo važnih razprav glede PRAVIL Zveze. Tajnik je predljudi resolucijo od sleherne podružnice, katera pride na vrsto.

V zadnji številki naše kolone meseca decembra je bila priobčena resolucija od štev. 5, v kateri se je neljubo obodilo glavnega tajnika, da tolmači pravila S. M. Z. po svojem mišljenju, kar pa ni resnica.

Vzemimo na primer Ustavo in Pravila Slovenske moške zveze. Ustava — Člen 1.

1. Ta organizacija se imenuje Slovenska Moška Zveza v Združenih državah Amerike, skrajšano ime S. M. Z.

2. Sedež in glavni urad S. M. Z. je sedaj v Clevelandu, O., DELOKROG pa v ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE.

3. Uradni jezik je slovenski ali angleški.

4. Namen organizacije je združevati in izobraževati slovenske moške in mladeniče na narodnih principih, ter med njimi gojiti ljubezen do slovenskega naroda ter naše nove domovine zlasti vso skrb naši mladini.

5. Vsak Slovan lahko postane

član SMZ v starosti od 1. do 55. leta, ako je zdrav in da je na dobrem glasu, ne glede kakšnega prepričanja je. Nikjer ni omejen, da je to zavarovalna organizacija.

Ko se je ustanovila ta organizacija pred 20 leti, NI bilo niti enega člana, ki bi sanjal o povratku v Evropo. "ZAKAJ" sedaj tako hrepenenje in navdušenje po izselitvi iz Združenih držav.

Zveza je ustanovljena na "RAZVEDRILNI" podlagi, ne pa na zavarovalnini in njen DELOKROG je v Zedinjenih državah. To pomeni, da sleherni član, kateri se za stalno izseli iz delokroga, "AVTOMATIČNO" preneha biti član.

Prosim, da v prihodnje, kadar daste podružnice v tisk kako resolucijo ali naznanilo, da bi dopisovalec bil tako dober, da bi dal svoje ime v javnost, ne pa da poda dopis pod okriljem odbora.

Ker glavni tajnik smatra, da ni bil ves odbor štev. 5 v smislu, kakor je bilo priobčeno.

Toliko za razvedrilo do prihodnje seje glavnega odbora. s pozdravom

John F. Jadrich,
glavni tajnik.

Vedno več s stroji

BIRMINGHAM, Ala. — Okoli eno četrtino vsega v Združenih državah pridelanega bombaža obero s stroji.

Jože Grdina, podal resignacijo kot glavni odbornik SMZ

Cleveland, O., 21. dec. 1961. — Cenjeni sobrat in glavni tajnik! Iz gotovih razlogov Vam pošiljam mojo resignacijo kot II. gl. nadzornik Slovenske moške zveze.

Mi je prav žal, toda razmere pri eni drugi organizaciji, h kateri spadam, so me namenile, da podvzamem ta korak.

Resignacija naj se upošteva z omenjenim dnem, oziroma s datumom tega pisma.

Ostajam s pozdravom vam vdani

Jože Grdina,
II. nadzornik S. M. Z.
Potrjeno John F. Jadrich.

Podružnica št. 5 S.M.Z.

Cleveland, Ohio. — Na naši letni seji smo imeli vsi dovolj prostora. Lahko bi bilo šlo v dvorano še veliko več občinstva, pa ga ni bilo od nikoder, kar pa nas je bilo navzočih, smo bili vsi fajn fantje.

Izvolili smo odbor za leto 1962. Poslovanje podružnice je ostalo pri starem, vse, kar se tiče plačevanja ali pogrebov. Seveda je v navadi, da se vedno rado malo podkritizira, ne sami sebe, ampak druge, pa saj pravijo, da je dobra kritika koristna, če je na mestu. Drug drugemu smo spraševali, kaj je vendar vzrok, da je udeležba tako velika. Pa se tam v zadnji klopi nekdo oglašil in pravi: Zato ker imamo modre može.

Res, marsikaj dobrega in poučnega se sliši na naših sejah, če pa ne pridemo, smo prikrajšani s tem, da nismo slišali in videli vse zanimivosti seje. Da je temu tako, je potrilo tudi bivši glavni predsednik Math Intihar, ki se je tudi udeležil seje. Brat Intihar je rekel, da je vedno vesel, kadar pride na naše seje, ker ima priliko srečati dobre in razumne može, kateri imajo skušnje v društvenem poslovanju. Tudi mi vsi smo veseli in hvaležni bratu Intiharju za tako lepo in laskavo priznanje. Želeli bi, Mr. Intihar, da se večkrat oglasite na naših sejah.

Kakor smo že prej naznanili v listu Amcriški Domovini, smo imeli po seji lepo zabavo. Klub veliki udeležbi nam je ostalo precej dobrot za prihodnjo sejo, ki se bo vršila v soboto, 20. januarja 1962. Zato upam, da nobeden ne bo izostal od te seje.

Tudi smrt se je oglašila pri naši podružnici in vzela s seboj člana Alberta Živoderja. Naj počiva v miru, sorodnikom pa v imenu podružnice št. 5 globoko sožalje!

Joseph Ponikvar zapisnikar.

"Moraš" in njegov gospod

Zena: "Ali moraš vedno piti?"
Mož: "Kdo pravi, da moram? Jaz pijem prostovoljno!"

Jedrska energija in vreme

Ni čudno, če pride človek na misel, da lahko spremenijo eksplozije atomskih in vodikovih bomb vreme: saj se sprostijo pri poskusih z jedrskim orožjem v zraku tako velike množine toplote, da si po njih že lahko teoretično predstavljamo, kako vplivajo na vreme.

Med leti 1945 in 1958 (v tem obdobju so v Ameriki vestno zaznamovali opazovanja, ki so jih nato tudi objavili) je bilo napravljeno skupno 203 poskusov z jedrskim orožjem.

V Nevadi, kjer je eksplodiralo več ducatov jedrskih in vodikovih bomb, so primerjali pri tem sproščeno toploto s sončno energijo. Pri tem so ugotovili naslednje: navadna atomska bomba z močjo 20.000 ton razstreliva lahko da zemlji le toliko toplote energije, kot jo da sonce v Nevadi dnevno enemu in 3/4 kvadratnemu kilometru površine.

Če si v razmerju te male ploške predstavljamo celotno zemeljsko površino, postane hitro jasno, da lahko gledamo na eksplozijo atomske bombe glede toplote le kot na krajeven dogodek — naravoslovci imenujejo to "punktualni dogodek."

Znanstveniki, ki so se ukvarjali s temi vprašanji, sicer ne zanikajo, da ne bi posegla vsaka eksplozija atomske bombe v toploto atmosfere. Vendar dokazujejo stalne primerjave z naravnimi posegi v to toploto, kot so n. pr. nevihte ali izbruh ognjenikov, da ne smemo precenjevati vpliva eksplozije jedrskega orožja.

Količina toplote, ki jo odda navaden nevihtni oblak v atmosferi, je na primer 13-krat tako velika kot količina atomske bombe z močjo 20.000 ton razstreliva. Vsak izbruh ognjenika pa pomeni še mnogo večji vdor v toploto atmosfere in ga z eksplozijo atomske bombe sploh ni mogoče primerjati.

S temi primerjavami pa znanstveniki v Ameriki še niso bili zadovoljni. Napravili so še več: primerjali so vreme v Nevadi v letih atomskih eksplozij z vremenom poprej. Pri tem se je izkazalo, da je po letu 1950, to je, ko so izstrelili prvo atomsko bombo v Nevadi, pet let bilo le 75 odstotkov padavin prejšnjih let. Ali je to morda posledica atomskih eksplozij? Ne, odgovarjajo znanstveniki, kajti taka obdobja suše so nastopala tudi že poprej.

Končno so primerjali še himisel, da lahko spremenijo eksplozije atomskih in vodikovih bomb vreme: saj se sprostijo pri poskusih z jedrskim orožjem v zraku tako velike množine toplote, da si po njih že lahko teoretično predstavljamo, kako vplivajo na vreme.

Tako so prišli ameriški znanstveniki na podlagi teh preiskav do zaključka, da z atomskimi poskusi in vremenom ni pomembnejših zvez. Pač pa je nevarnost atomskih eksplozij za zdravje živih bitij znatno večja.

Raziskavanje vesolja je draga stvar

WASHINGTON, D.C. — V letošnjem federalnem proračunu bo \$5,500,000,000 določenih za preiskavo vesolja. Ti stroški rastejo iz leta v leto in bodo v prihodnjem letu še višji. Pričakujejo, da bo treba v tem desetletju vsako bodoče leto trošiti za ta namen okoli 7 bilijonov dolarjev.

Federalna vlada misli, da mora določiti toliko v ta namen, da bi Združene države ohranile prvenstvo v raziskavah, ki bodo verjetno odločilnega pomena v bodočnosti.

MALI OGLASI

ZAHALVA

Spodaj podpisana se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem za božične karte in voščila, ker sama nisem mogla odgovoriti vsakemu posamezno.

Mrs. Frances Pirs
1440 E. 63 St.

By owner

Upper Buckeye, one-family, 6 rooms, 2 bathrooms. Could be used as income. 2-car attached garage, basement. \$14,800. LO 1-9980. (14)

Na Marcella

Na lepem kraju, blizu cerkve, dvodružinska hiša, 5-5, garaža za 2 kare, lot 275 čev. od ceste do potoka, zelo krasen prostor za osebo, ki ima rad sadna drevesa in vrt.

Blizu E. 185

5-sobni bungalow, vse na enem, garaža.

Claire

6-sobna enodružinska hiša, vse velike lepe sobe, garaža, razvedrilna soba. Hoče \$14,900.

John Knific Realty

820 E. 185 St. IV 1-9980

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA NAD VSE LJUBLJENEGA SINA, OČETA IN BRATA

Frank Novak

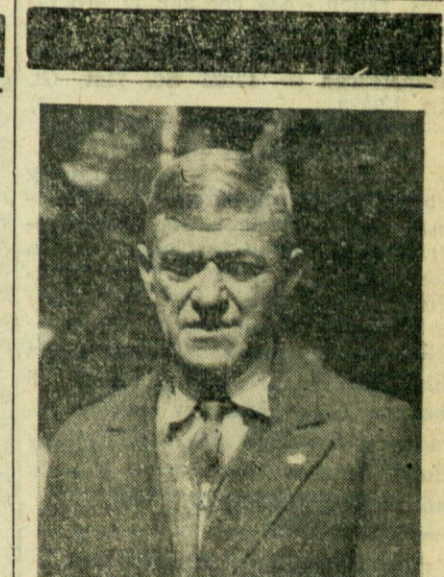
ki je po kratki bolezni nas zapustil in se preselil v nebeski dom dne 2. januarja 1961

Eno leto žalosti je minulo, odkar si nas zapustil Ti, v raj nebeski si se preselil, na zemlji pa smo žalostni. Pa sveta vera nas tolaži, da vidimo se nad zvezdami, ko bomo skupaj se združili pri Bogu v rajski večnosti.

Se vedno žalujoči:

FRANK in JENNIE NOVAK,
starši
DVA sina, BRATJE, SESTRE,
SORODNIKI

Cleveland, O. 17. jan. 1962.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA DOBREGA IN NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Franka Rode

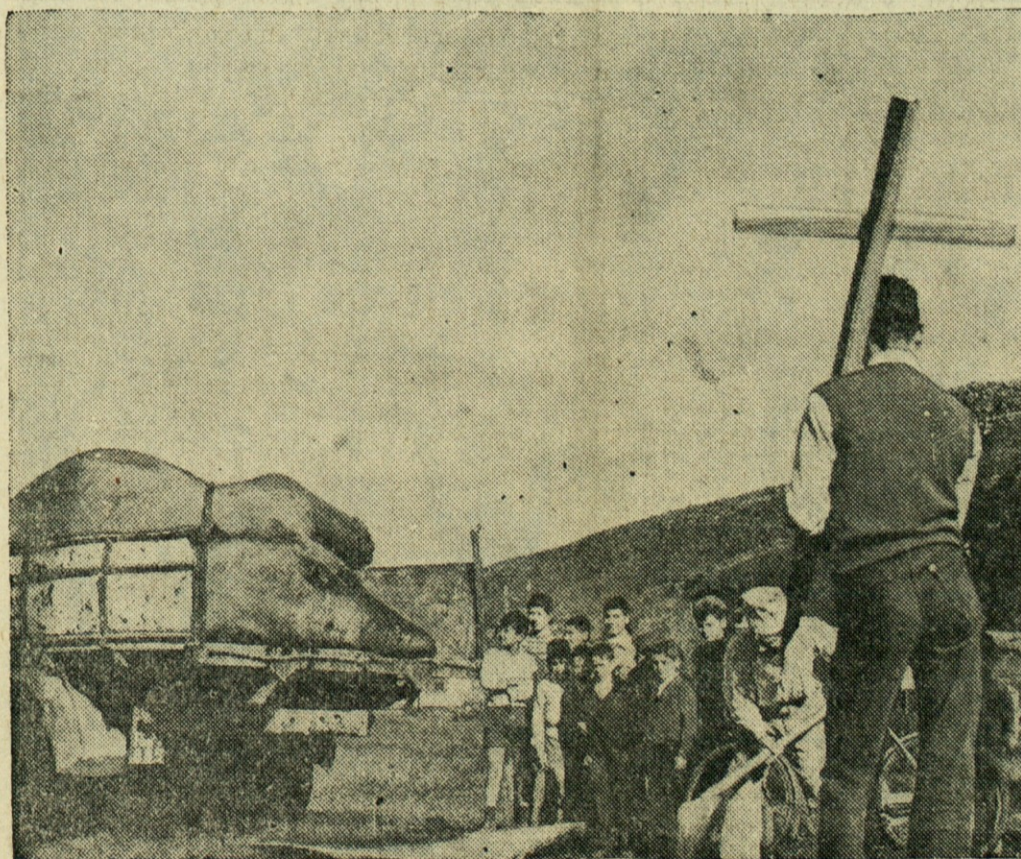
ki je za vedno odšel od nas dne 17. januarja 1960

Dve leti je že minilo, odkar si zapustil nas in svet. Nam pa težko je pri sru, ker Te več med nami ni. Ni ga dneva in ne noči, da nam ne bi bil v mislih Ti. Počivaj v miru, blaga duša, in prosi tam Bog za nas.

Tvoji žalujoči:

ANNA RODE, soproga
HČERKE, ZETJE, VNUKI
VNUKINJE IN PRAVNUKI

Cleveland, O., 17. jan. 1962.

ŽALOSTNO SLOVO — Mladici fantje v Marini v Italiji so privedli nekak pogreb za svojega prijatelja slona Bonga, ki je bil ubit, ko se je dotaknil žice voda z visoko električno napetostjo.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Nekaj jih je zamrmralo v odzdrav, toda žalar je odhajal. Počasni in mirno stopa po kolovozu mimo skladovalnice debel in tramov, mimo visokih trikotov deska, prečka cesto in zavije proti jasi. Ne obrne se, hodi svojo pot in si želi samo eno: doseči lesa in utoniti pod zelenje ni biti sam. In ko koraci navkreber, skoz razhojeno travo dobro ve, da bi še noč moral zginiti, če bi se pisalo še leto štirinširideseto. V Bičevju je še dosti prostora.

Blagodejno so ga oklenile pahljače smrek in nizke, polne veje bukev. Zdela se mu je, da se je potopil v blaženo zeleno morje, da je pustil za seboj obrežje, posejano s surovimi ljudmi in da plava proti samotnemu otočku, kjer ima skrit svoj zaklad. Silva! Še nikoli si ni želel s tako silo, da bi bil poleg nje kakor v tem hipu. Prišel je bežati, naravnost letel je v breg in se ni umiril prej, dokler ni pri Gramču zlezal pod ograjo in si preko Kočarjevih travnikov poiskal bližnjico.

Ob zelenem hrbtu Gobovcev je stala bajta in pred bajto je bila beločrna pika. Proti tej piki je zdaj hitel, gazil travo in drobne oči rigeljcev v njej. Nato se je ustavil, stisnil dlani v trobljo: — Sil - va!

Videla ga je. Mislila je pač, da bo prišel skoz stare Gobovce in je zato gledala v tisto smer. Zdaj letita drug proti drugemu, oba vesta, da je konec, vesta, da je rečna aktivka, ki prazna maha v njegovi

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

RIVER GROVE — BY OWNER

2445 Elm St. New 3 bedroom ranch. Full basement. Extras. Built-ins. Mid \$20's. By appt. GL. 3-0459. (13)

PALOS HEIGHTS — BY OWNER
St. Alexander Parish — 3 bdrm. brk. ranch - 1½ car gar. & breezeway - on large lot - Priced for quick sale in low 20's. due to being transferred — 12521 So. 71st. Ct. GI 8-0578. (13)

ELMHURST — BY OWNER
7 rm. brk. ranch - 3 bdrm. family room. W/W carpeted liv. rm. - Att. gar. - Washer-dryer, stove, refrigerator. Priced for quick sale in low 20's. Call after 5 P.M. TE 2-1850. (15)

FLORIDA — St. Petersburg A 434
31st Ave. No. By owner. 8 rm. 3 bdrm. Large Masonry income residence. Sacrifice sale. On Military duty. Contact Mrs. Brown Florida address or phone HY 3-7057.

BY OWNER — AUSTIN-12th
2 flat brk. mod. tile kit-bath, all ht., stv.-refr., 220 wiring, 2 c. brk. gar. Nr. all trans., schls., shops, \$26,900. AU 7-4095. (14)

BY OWNER—3x6's Yellow Brick.
Dble. plmbg. Auto. oil ht. Gd. trans. 2 car brk. gar. In good cond. Sm. pymt. down. \$26,000. Schwarzkoops, 4217 Van Buren. KE. 3-0835. (14)

SOUTHWEST SUB. — BY OWNER
Investment Property. 7500 W. betw. 73rd-74th. Approx. 105x125. Priced for quick sale. GL. 8-5182. (14)

MARKHAM — BY OWNER
4 bdrm. Cape Cod. 2 baths. Oil hot water ht. 220 wiring. 2 car gar. Adeq. storage. 60x110 indcpd. lot. Priced for quick sale due to being transfd. \$15,200. ED 3-0662.

roki bedna zastava ugaslih upov na mirno življenje. S koprnenjem lovi njen obraz in njena usta. Smehlja se in ko beži proti njemu, ko ji trave nežno bičajo gole noge se mu zdi, da bi celemu svetu mogel zaviti vrat, vsemu gnusnemu in podlemu, ki bi se samo skušalo dotakniti te sladke stvari, ki mu prihaja nasproti.

Globoko diha kot nekoč, ko je bosa bežala pred njim in ko jo vzdigne k sebi čuti planje njenih prsi ob svojem vratu.

— Bogme, Silva, povedal sem mu tisto in mislim, da ga bolj. —

Z dlanjo mu je zaprla usta. — Ničesar se ne bojim, Viktor — mu je šepetala k ušesu. — Da sva le skupaj, da te le čutim kakor zdaj. — Nekaj ganljivega, otroškega je bilo v njenem zatrevanju, čeprav je vedel, da mu to šepeta v pogum. Skušal mu pomagati in s svojo vdanostjo presijati temo, ki se je zgrnila nanj.

Še vedno jo drži v rokah in s čudno sladkostjo gleda po cvetočih Kočarjevih jablanah. Prav v to lepoto je moral pljuniti tajnik, kakor da je čakal

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER

Maid - live in - Own room, bath and T.V. Recent references - 3 school age boys. FA 3-2794. (15)

HOUSEKEEPER — COOK

Middle aged - live in - own room T.V. and all privileges in motherless home - 2 small children - Recent references - Call GLadstone 5-7066 all day Sunday —, or after 6 P.M. weekdays. (15)

MOTHER'S HELPER

Middle aged. General housework. 2 school age children. Own room, bath, TV. Nr. North side. Refs. req. Call MI. 2-8669. (16)

HELP WANTED

MODEL MAKER

Manufacturer of small precision electrical devices seeks a man with experience in construction and assembly of small assembly tools, jigs, fixtures, test equipment and special machinery from drawings. Must be able to construct models and parts to specifications from rough sketches or verbal instructions. — Require knowledge of and ability to use lathes, surface grinders and milling machines. Welding and brazing ability important as well as knowledge of electricity. Excellent future with small growing organization. Liberal profit sharing bonus program. — Apply to John Wilson

CHERRY ELECTRICAL PRODUCTS CORP.

1650 Deerfield Rd. Highland Park ID 2-8182 (12)

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SHOP — BY OWNER

Southwest suburban shopping center. Priced for quick sale due to other interests. Call ES. 5-9003. (12)

BOWLING — BY OWNER

North Shore suburb. Good opportunity. Other business interests. Best offer. AL. 1-9775 after 3 p.m. (12)

GAS STATION — BY OWNER

For lease or rent. Estab. 30 yrs. New repair shop. Big volume business. Good oppty. for right party. Palatine area. Call FL. 84194. (15)

in izbiral trenutek.

Spolzela mu je iz rok in stala poleg njega. Zdaj sta oba gledala v šiljasti zvonik taboriske cerkve, v dolge, zelene pasove žita, ki jih je oklepil teman lok Gobovcev.

— Vedno sem si želel, da bi smel ostati tu, med ljudmi, ki sem jih poznal, med temi mirnimi stezami in kolovozu. Vse se je zveržilo, vse je na skrivnost, neviden način ograje, hočejo, da jim daš dušo, da jo pregledajo in izmečejo iz nje vse, kar je lepega, in nato ti zapečateni vrnejo kakor električni števec. Z umazanimi in krvavimi rokami bi poštene ljudi radi učili poštenosti, ko sami ne verjamejo vanjo. —

Brez besede mu je vzela aktivko in mu porinila svoje prste v dlan. Nasmehnila se je, ko jo je pogledal.

— Veš, kaj si mi rekel, ko sem iz Dobropole prišla k tebi? V tem vražjem času mora človek hoditi, ne sme se ustavljati. —

Ko sta šla proti kolovozu, ji je povedal, kar se je bilo zgodilo. Mirno in vdano ga je poslušala, še vedno ni pokazala nobenega strahu. Zdela se mu je, da z duhom plava v vonju cvetočega drevja in da ji to v tem hipu zadošča. Šele, ko sta bila že čisto blizu bajte, je nenadoma rekla:

— Lahko mi verjameš, da sem ves ta teden premišljala, kaj bi mogla napraviti. Tu mi ostane samo strah, misel, da bi nekoč morda dolge mesece morala biti sama. Ne bodo te pustili v miru, tudi če odideva iz Podbrezj, sum, ki ga prilepijo na človeka, na človeku ostane in ga nosi s seboj. Zapro past in si v njej in ne moreš si pomagati. —

Zadela sta ob konec poti, ob zid, ki je nevidno in vendar s tako strašno silo oklepaj življenje okoli in okoli. Ob zid ideje, ki je na papirju imela spodoben obraz, ki je dovoljevala osebo svobodo in lastne misli. In vendar je prav ta zid pričal, da si svoboden samo v toliko, v kolikor ti to dopušča tolmač zakona in da smeš imeti lastne misli samo v soglasju s postavo. Vsi postajajo delčki ljudske volje, ki je izmišljeno ime za gručo vodnikov. Ne moreš ganiti, velika pajčevina ima niti vezalke s strojem v ozadju, ki pokažejo vsak vzgib človeka, ki se skuša izmuzniti. Vse postaja le še bedno utripanje mušjih kril, obupno brnjenje misli, ki se morajo zlomiti.

— Človeku, ki hoče misliti, puste tri poti — je rekel krško. — Po eni gredo tisti, ki se vsaj na zunaj podajo. Druga pelje v norost in po tretji si

hodila ti. Zaslisevanja, groženje, previdno nastavljenost, taborišče, prisilno delo in črna packa v karakteristiki. Na tej tretji poti ljudje počasi umirajo in še ob smrti so jim usta trdo stisnjena. —

Večerjala sta molče in vendar sta se neprestano srečavala z očmi. V preprostem, skromnem objemu tihe bajte sta živela drug za drugega in na dnu srca sta se zdaj bala, da bi bodočnost kakor s škarnjami mogla prestreči to sožitje. In prav ta skupnost jima je pomenjala življenje, brez nje si bodočnosti nista znala več predstavljati. Ti blaženi večeri z njo, to njeno drobno ubadanje, ko je skušala v vsakem krogu svetlobe ustvariti svoj svet, miren in vase zaprt.

Nista hotela pokazati strahu, toda čutila sta ga oba. Tu je bil. Bojazen pred ločitvijo, muka razmišljanja, ki ni nikamor vodilo, prisluškovanje v temi, če nekoč ne prihaja, napenjanje živcev, dvom v vrednost vseh teh muk. To zadnje je bilo morda najstrašnejše.

Vse to je bilo zdaj v pogledih, s katerimi sta se srečavala. Silvini sled nasmeh tega ni mogel zakriti. Viktorjev je poskušal. Ko sta odrinila krožnika, sta videla, da nista pojedla niti polovice, kar je pripravila.

— Pojdiva ven, Viktor — je zaprosila. Šla sta.

— Nocoj lahko sediva do polnoči — in jutri in pojutrašnjem — je rekel trpk.

Bil je večer kakor že dolgo ne, poln vonja in umirajočega šumenja. Topel vetrič se je igral s cvetjem sadnega drevja. In iz te kuhke večerne lepote je gledal strah, kakor da se dan umirja prav zato, da bo

sta lahko zaslislala maeje stopinje, s katerimi prihaja bojazen in negotovost. V umirajoči spokojnosti je tičala nevarnost, sumnja, da se v vsakem hipu lahko nekaj zgodi proti čemur si brez obrambe in brez moči.

Nenadoma se je stisnila k njemu.

— Nekdo prihaja, Viktor.

Od Jeretovčeve seči je šla temna senca, toda ni krenila s kolovoza. Šla je svojo pot in se obrnila proti Podtaboru.

— Nekdo gre pač domov, Silva — je rekel. Mirno ji je položil roko okoli vratu.

— Pričenja te biti strah, dragi — je rekel mirno.

Prvič je priznala, da se boji.

— Ne zase, Viktor. Zate in — otroka —

Čudno sladko je izrekla besede in nato z blaženim nas-

mehom gledala predse. Kakor da so se ustavile vse ure, kakor da je v tem hipu na celem svetu utripala samo dušica skrita v njenem telesu, tako se mu je zazdelo. Nenadoma, sam ni vedel kdaj, je zdrsnil na razteptano zemljo n zaril glavo v njeno naročje. In ko mu je brez besede s prsti brodirala skozi lase, je čutil, da se ga v njenih prstih dotika že tudi nerojeni toda že zdaj obsojeni.

Dvignil je glavo in mehko rekel:

— Pojdeva, Silva. Zavoljo njega in zavoljo tebe. — Sedel je nazaj k njej. Še vedno se je smehljala.

Greiben Begunjščice je bil v mraku kakor silhueta ženskih prsi prekritih s tančico modrih meglic. In tja čez sta zdaj oba gledala.

69

Treba je bilo narediti vtis, da se v njem z odpuštom ni ničesar spremenilo. Dobro je vedel, da skrbno pazijo na njegove korake in nalašč je šel dvakrat čez Sredino vasi, samo zato, da je mogel koračiti mimo šole in miličarske postaje. Morali so ga videti, da je doma, da je še vedno zvrnan in da se ni potegnil kakor polž v svojo bajto. Niti malo ni dvomil, da sta imela v osudni igri svoje prste učitelj

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI

NAŠE LJUBE

ZENE IN MATERE

Jennie Tomšič

ki je preminula 17. januarja 1961

Eno leto je minilo, odkar si zapustila nas, hladna zemlja Te odeva, na Te mislimo ves čas.

Zalujoci ostali:

SOPROG IN OTROCI

Cleveland, O., 17. jan. 1962.

NASTOP Z OBROČI — Telovadna šola v Makačkali v Dagestanu v Sovjetski zvezi vežba svoje učence v lahki atletiki in telovadbi, posamezno in v skupinah. Na sliki vidimo nastop deklet te šole z obroči.

in miličarski komandant, da je bil tajnik njuna lutka in njun vohun. Morali so ga pač ujeti in čez štiri rinajst dni se morda učitelj spet prikaže s predlogom kakor se je nekoč. Ni jim zanj, kočejo se ga znebiti in ga postaviti na mesto, kjer bodo imeli nad njim lažjo kontrolo. Cela ta ogabna igra ima samo ta namen. Odstriči mu peruti in ga s silo ukleniti v jarem v katerem bo moral dihati po njihovi volji.

S Silvo sta se pripravljala

in čeprav je sprva mislil, da bo odhod lažji, je nenadoma čutil, da je to trganje iz preteklosti vendarle muka. Odnosi do sleherne, še tako majhne stvari, so bili neznansko živi in trdni, vsaka stvarica je hranila del njega samega in v batji so bili zdaj utrip treh, ki so bili trdno povezani ne samo med seboj temveč v vsem, kar je bilo v bajti in okrog nje.

(Dalje prihodnjič.)

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razplago vseh vrst perutnina. Se priporočamo:

ANDY HOCEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

GRDINA POGREBNI ZAVOD

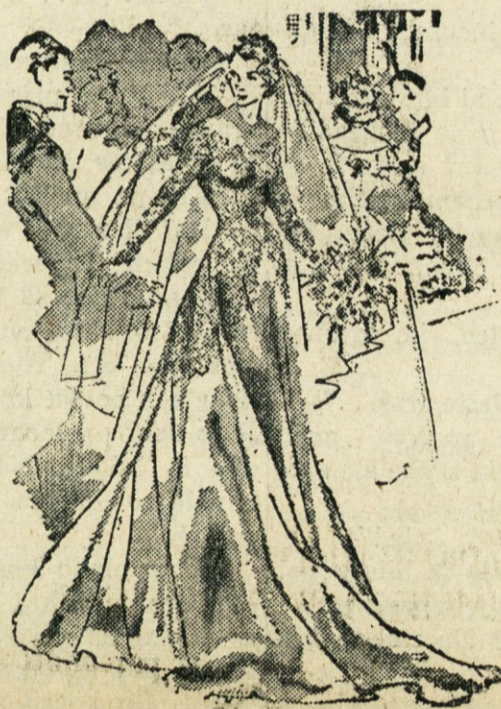
1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

H. Henderson 1-2088

K. Enmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

ZA VOJAŠKO RABO — Slika kaže nove vrste helikopter, ki ga mislijo upeljati v armado za prevoz večjih bremen na krajše razdalje. Sposoben je prenesti na enkrat do 9 ton.